

Begroting 2022
REGIO STEDENDRIEHOEK
VERSIE 14 APRIL 2021

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	3
2. Algemene Ontwikkelingen	4
3. Uitgangspunten en kaderstelling	7
4. Begroting 2022: toelichting per programma	
Programma 001 Bestuur en Bureau	8
Programma 002 Agenda Cleantech Regio	11
Programma 004 Mobiliteit	14
Programma 005 Uitvoeringsovereenkomsten	15
Resultaat	16
5. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief 2022-2025	17
6. Paragrafen	19
6.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing	19
6.2 Financiering	20
6.3 Bedrijfsvoering	21
6.4 Verbonden partijen	22
6.5 Rechtmatigheid	22
Bijlagen 2022:	23
1. Taakveldenoverzicht 2022	
2. Producten 2022	
3. Staat van personele lasten	
4. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden	
5. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2022	
6. Balans jaarstukken 2022	
7. Financieel Kader 2019-2022 (vastgesteld 5 juli 2018)	

VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

Een veelzijdig landschap met een fantastisch woon en werkklimaat, volop ruimte voor recreatie, een goede bereikbaarheid en onze ligging in het hart van Nederland, maakt van onze Cleantech Regio een kansrijke regio. Als acht gemeenten werken we samen aan een gezonde en duurzame woon- en werkomgeving, waar tal van ontwikkelingen de komende jaren een plek krijgen. Om er een paar te noemen: de uitvoering van de Regionale Energie Strategie (RES), verduurzaming van bestaande werklocaties, en de bouw van 40.000 woningen vóór 2040. Deze laatste ambitie is mede ingegeven door de woningbouwproblematiek in de Randstad.

Het behoud van de waarden in ons gebied is een belangrijk uitgangspunt bij het oppakken van de vele uitdagingen waar we in de komende jaren voor staan. Binnen de Cleantech Regio maakten we hiervoor samen het Regionaal Perspectief 2030, waarin we beschrijven wat de kracht van onze regio nu is en hoe deze zich de komende decennia ontwikkelt. De ontwikkelingen vereisen een extra inzet van onze lobby richting Rijk en Europa, zodat onze mogelijkheden én beperkingen gezien en begrepen worden. Ook is het van belang om nauw samen te werken met andere relevante partners, zoals in Oost-Nederland. De opgaven zijn groot en het realiseren ervan kunnen we als regio niet alleen.

Om de ambitie voor de woningbouw waar te kunnen maken is de beschikbaarheid van vakmensen essentieel. Samen met de Strategische Board – dus met ondernemers, onderwijs en onderzoekers – werken we aan innovatieve en duurzame oplossingen om de vakmensen op te leiden die nodig zijn voor de bouw in de toekomst.

Regionaal koers bepalen door afstemming tussen (vele partijen in) de gemeenten, regio, provincies en Nederland. Draagvlak creëren voor initiatieven en de uitvoering stimuleren en ondersteunen. Lobby naar provincies, Rijk en Europa. Daaruit bestaat het werk van de regionale organisatie. En dat is, met alle technologie die ons ten dienste staat, nog altijd mensenwerk. Personele kosten maken dan ook het grootste deel uit van de regionale begroting.

De begroting is dit jaar iets anders van opzet. De posten zijn in lijn gebracht met de focus die het Dagelijks Bestuur van de Regio Stedendriehoek heeft aangebracht: inzet op versterking van de regio via de prioritaire thema's **wonen, economie, bereikbaarheid en RES**. Overigens is ook de **vormgeving van de begroting nieuw**. Het is een van de eerste producten die in onze nieuwe huisstijl is vormgegeven.

Op dit moment is de lockdown die nodig is om covid-19 onder controle te krijgen nog van kracht. Hoe de **situatie in 2022 zal zijn, is nu niet te voorzien. We verwachten geen grote invloed op de thema's en dus ook niet op de begroting.**

De begroting die voor u ligt, legt een goede basis onder onze samenwerking. Ik zie er naar uit om in de komende jaren samen met u onze gezamenlijke toekomst vorm te geven.

Jeroen Joon
Voorzitter Dagelijks Bestuur Regio Stedendriehoek

2. ALGEMENE ONTWIKKELINGEN

IMPACT VAN COVID-19

Bij het opstellen van de begroting voor 2022 is de harde lock-down, die nodig is om de gevolgen van covid-19 zoveel mogelijk in te perken, nog steeds van kracht. Het is nog niet te voorzien wat de situatie in 2022 zal zijn. Wel weten we dat de manier van samenwerken veranderd is. De digitalisering en het tijd- en plaats-onafhankelijk werken hebben definitief intrede gedaan. Online bijeenkomsten worden afgewisseld met elkaar fysiek ontmoeten, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Wat de inhoudelijke programma's betreft, verwachten we dat covid-19 net als in 2021 weinig tot geen gevolgen zal hebben.

REGIONAAL PERSPECTIEF 2030

We staan als regio voor grote maatschappelijke uitdagingen die we niet alleen op kunnen lossen. Als verbindingsregio in Oost-Nederland zoeken we samenwerking op verschillende schaalniveaus om gezamenlijk tot oplossingen te komen. In het Regionaal Perspectief 2030 en het Uitvoerings- en Investeringsprogramma (UIP) zijn concrete ambities en uitvoeringsplannen gepresenteerd. Met deze plannen is de huidige Agenda Cleantech Regio 2019-2023 aangescherpt en geactualiseerd. Het centrale perspectief waar de Cleantech Regio voor staat: we zijn een gezonde, duurzame en economisch sterke regio waar het aantrekkelijk wonen en werken is.

BELEIDSINHOUDELIJKE VOORNEMENS

De 8 gemeenten van de Regio Stedendriehoek vormen samen een daily urban system. Het is een functionele regio rondom de steden Apeldoorn, Deventer en Zutphen waarin dagelijks de belangrijkste woon- en werkverplaatsingen plaatsvinden. De gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor het onderhouden en versterken van het regionale systeem.

Als leidende principes bij de intergemeentelijk samenwerking heeft het Dagelijks Bestuur uitgesproken dat de intergemeentelijke samenwerking bij moet dragen aan:

- behoud van de schoonheid en kwaliteit van het landschap;
- de vitaliteit van steden, dorpen en buitengebied;
- de triple helix samenwerking op het gebied van een vitale en toekomstbestendige arbeidsmarkt en een circulaire en energieneutrale economie;
- het versterken van interregionale samenwerking.

In de aangescherpte en geactualiseerde regionale agenda staat een aantal opgaven centraal waar de 8 gemeenten in GR-verband gezamenlijk stappen in willen zetten, te weten Wonen, Economie, Bereikbaarheid en de RES. Ook wordt door de gemeenten actief afstemming gezocht op het gebied van de impact op ruimte.

Wonen

De opgave: onze regio groeit. Er is een toenemend vestigingsoverschot en we zien prognoses van verdere bevolkingsgroei. Met een uitdaging van 20.000 nieuwe woningen in 2030 en de ambitie die op te laten lopen naar 40.000 extra woningen in 2040, levert de Cleantech Regio een belangrijke bijdrage aan de nationale woonopgave. Op de eerste plaats in het meer stedelijke gebied, maar voor de vitaliteit van de regio als geheel is het van groot belang dat alle gemeenten meegroeien. De woonopgave gaat niet alleen om aantallen. In de woonwijk komen veel opgaven samen: de energietransitie, circulariteit, klimaatadaptatie (hoe om te gaan met hitte en droogte, met wateropslag), bereikbaarheid en ook diversiteit, inclusiviteit en betaalbaarheid van woningen.

Economie

De opgave: de groeiambitie op het gebied van wonen betekent concreet dat er ruimte geboden moet worden voor voldoende gevarieerde werkgelegenheid én tegelijkertijd investeren in de beschikbaarheid en toekomstbestendigheid van het regionale 'human capital'. Wonen en werken gaan immers hand in hand. Het is van groot belang te investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat om zo bedrijven en human capital (jongeren) te behouden, nieuwe bedrijvigheid aan te trekken en bedrijven te ondersteunen bij de transitie naar een circulaire en energie neutrale werkwijze. Dat betekent inzet op het toekomstbestendig maken van het bestaande areaal aan werklocaties, waarin de overheid nauw samenwerkt met ondernemers en onderwijsinstellingen. Daarnaast voorzien de samenwerkende gemeenten tot 2030 in 160 hectare aan nieuwe toekomstbestendige bedrijventerreinen. Ook zetten we in op het stimuleren van *small wins* ter versterking van het toekomstperspectief van de agrarische sector, met als aandachtsgebieden natuur-inclusieve landbouw, korte keten productie, verbeteren van de relatie boer-burger en duurzame recreatie en agro-toerisme.

Bereikbaarheid

De opgave: een aantrekkelijk vestigingsklimaat betekent dat we als regio bereikbaar moeten zijn. Deze opgave wordt urgenter door de woningbouwambitie. Bereikbaar zijn we, met onze strategische positie aan de A1 en de A50, met de spoorverbindingen en onze ligging aan de IJssel. De bereikbaarheid staat echter onder druk en vraagt een continue lobby bij het Rijk en de provincies. We blijven als regio dan ook investeren in een goede en duurzame bereikbaarheid van, naar en binnen de regio, waaronder verdere ontwikkeling van de A1 corridor, betere doorstroming op de A50, snelle spoorverbindingen met comfortabele haltes en oversstappunten, spoorwegovergangen, bevaarbaarheid van de IJssel, aanpak van de havens, mobiliteitsknopen in woonwijken en alternatieven voor autoverkeer. En natuurlijk blijven we inzetten op slimme en schone mobiliteit.

Regionale energiestrategie (RES)

De opgave: in 2021 is de RES 1.0 ingediend. De RES 1.0 gaat in op de mogelijkheden voor grootschalig hernieuwbare opwekking op land via wind en zon, de beschikbare regionale warmtebronnen en de benodigde netinfrastructuur. Bij het opstellen van de begroting voor 2022 is nog geen zicht op het vervolg, of er bijvoorbeeld sprake zal zijn van een regionaal uitvoeringsprogramma, ondersteund door het Rijk. De implicaties voor de regionale organisaties zijn dan ook nog niet in beeld. In de 2^e helft van 2021 komt hier naar verwachting meer duidelijkheid over.

Ruimte

De opgave: de groeiambities op het gebied van wonen en werken, het belang van een goede bereikbaarheid en de noodzaak van duurzame opwek hebben allemaal impact op ruimte en daarmee op de natuur en het landschap van onze regio. De kwaliteit van onze groene leefomgeving staat onder druk, ook door klimaatgevolgen die ons voor gemeentegrensoverschrijdende vraagstukken stelt op het gebied van biodiversiteit, waterstanden en bodemkwaliteit. Nog los van de stikstofcrisis, die gevolgen heeft voor onze regio. Om de kwaliteit en schoonheid van het landschap te bewaren en tegelijk ruimte te bieden aan groei, is het noodzakelijk dat onze groei een groene groei is. Dat betekent groei met toepassing van slimme mobiliteit, duurzame opwek zorgvuldig ingepast in het landschap, draagkracht voor voorzieningen, een inclusieve arbeidsmarkt en een toekomstbestendige economie waar circulariteit en energieneutraliteit een vanzelfsprekendheid is.

Naast het werken aan inhoudelijke opgaven in GR-verband wordt geïnvesteerd in de samenwerking met de Strategische Board en de samenwerking met de provincies Gelderland en Overijssel.

Samenwerking met Stichting Strategische Board

Naast de intergemeentelijke samenwerking in GR-verband werken de 8 gemeenten ook samen met ondernemers en onderwijs in de stichting Strategisch Board. De Regio Stedendriehoek en de Strategische Board vormen samen de Cleantech Regio en richten zich gezamenlijk op het realiseren van de opgaven uit het Regionaal Perspectief 2030, gericht op 3 lange termijn doelen:

- 1 Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving
- 2 Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt
- 3 Een circulaire en energie neutrale economie

De 8 gemeenten hebben elk individueel een (financiële) relatie met de stichting Strategische Board; de GR heeft hier geen formele rol in. De GR fungeert wel als afstemmingsplatform voor de input van de 8 gemeenten in de koers en activiteiten van de Board en levert een deel capaciteit voor samenhangende activiteiten op gebied van communicatie, lobby en projectondersteuning.

SAMENWERKING MET PROVINCIES GELDERLAND EN OVERIJSSSEL

Op basis van het Regionaal Perspectief 2030 zijn meerjarige afspraken gemaakt met de provincie Gelderland en Overijssel. Deze zijn vastgelegd in het Uitvoerings- en Investeringsprogramma.

BEGROTING 2022			
Programma	Omschrijving	Lasten	Baten
001	Public relations	72.167	72.167
	Bureau Stedendriehoek	871.945	871.945
	Totaal Bestuur en Bureau	944.111	944.111
	Bijdrage Board	70.373	70.373
	Wonen	85.933	85.933
	Economie	85.933	85.933
	Bereikbaarheid	85.933	85.933
	RES	PM	PM
002	Algemeen	15.300	15.300
	Totaal Agendabudgetten	343.472	343.472
004	Totaal Mobiliteit	PM	PM
005	Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	PM	PM
	Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.287.583	1.287.583
	Geraamde resultaat	-	-

Voor vergelijking met voorgaande jaren en het resultaat 2020 wordt verwezen naar de overzichten verderop in de begroting. (o.a. pagina 10, 13 en 17).

De PM-posten worden niet gedekt uit de reguliere WGR-begroting maar worden extern gefinancierd. Dit kan door provinciale of Rijksfinanciering zijn en/of doelgerichte cofinanciering door gemeenten (als er sprake is van projecten waar deze gemeenten een lokaal belang bij hebben). Op dit moment is nog geen duidelijkheid te geven over hoe deze externe financiering eruit ziet. Vanuit de regio wordt inzet gepleegd om deze externe financiering te regelen.

3. UITGANGSPUNTEN EN KADERSTELLING

De begroting van de Regio Stedendriehoek moet voldoen aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De bijdragen van de gemeenten worden op basis van het aantal inwoners verdeeld. Het in 2018 door het Dagelijks Bestuur van de Regio vastgestelde Financieel Kader 2019 tot en met 2022 is opgenomen in bijlage 7 bij deze begroting. Voor de indexeringscijfers wordt aansluiting gezocht bij de indexeringsrichtlijnen van de gemeente Apeldoorn.

De volgende indexcijfers zijn voorlopig gehanteerd in de begroting 2022-2025:

	2022	2023	2024	2025
Materiële index	1,015	1,015	1,015	1,015
Loonkostenindex	1,0225	1,0225	1,0225	1,0225
Gewogen index	1,02	1,02	1,02	1,02
Huurindex	1,016	1,016	1,016	1,016

De jaarlijkse bijdrage 2022 komt uit op de volgende bedragen per gemeente:

	Inwoners 01-01-21	Apeldoorn 164.470	Deventer 101.227	Zutphen 48.099	Brummen 20.877	Epe 33.197	Lochem 33.944	Heerde 18.774	Voorst 24.797	Totaal 445.385
Begroting 2022	Lasten									Baten
Public Relations	72.167	26.649	16.402	7.794	3.383	5.379	5.500	3.042	4.018	72.167
Bureau Stedendriehoek	871.945	321.988	198.175	94.165	40.872	64.991	66.453	36.754	48.546	871.945
Agenda Cleantech Regio	343.472	126.836	78.064	37.093	16.100	25.601	26.177	14.478	19.123	343.472
Totaal inwonerbijdrage 2022	1.287.583	475.474	292.642	139.052	60.354	95.971	98.130	54.275	71.687	1.287.583
Totaal inwonerbijdrage 2021	1.254.286	460.325	286.277	136.209	58.911	94.286	95.720	52.814	69.744	1.254.286
Totaal inwonerbijdrage 2020	1.215.379	447.268	276.206	131.501	57.117	91.593	92.778	51.238	67.677	1.215.379
Totaal inwonerbijdrage 2019	1.180.766	431.834	269.180	128.364	56.064	88.729	90.645	50.355	65.595	1.180.766

De bijdrage op basis van de voorliggende begroting 2022 ziet er dan als volgt uit (op basis van gehanteerd inwoneraantal van begroting 2021, er wordt geen meerjarige reeks met inwoneraantallen toegepast voor berekening) voor de periode 2022-2025:

Bijdrage per gemeente (obv inwoners B 2021)				
	2022	2023	2024	2025
Apeldoorn	475.474	485.411	495.559	505.922
Brummen	60.354	61.616	62.904	64.219
Deventer	292.642	298.758	305.004	311.382
Epe	95.971	97.977	100.025	102.117
Heerde	54.275	55.409	56.567	57.750
Lochem	98.130	100.181	102.276	104.414
Voorst	71.687	73.185	74.715	76.277
Zutphen	139.052	141.958	144.926	147.956
Totaal	1.287.583	1.314.494	1.341.975	1.370.038
Per inwoner	2,89	2,95	3,01	3,08

De bijdrage per inwoner bedraagt in 2022 € 2,89. In de begroting 2021 was een bijdrage van € 2,90 per inwoner voorzien voor 2022.

4. BEGROTING 2022: TOELICHTING PER PROGRAMMA

PROGRAMMA 001 BESTUUR EN BUREAU STEDENDRIEHOEK

Budgethouder: Secretaris
Portefeuillehouder: Middelen

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Een slagvaardige regionale netwerkorganisatie die vanuit gezamenlijk eigenaarschap op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en samen met de Board en bovenregionale partners werkt aan het lange termijnperspectief van de regio.

Het regiobureau

- Er is een lange termijn perspectief voor de regio dat het integrale verhaal van de regio vertelt.
- Er is een concrete vertaling van het meerjarig perspectief in een meerjarig programma en een jaarlijks werkprogramma.
- Het Dagelijks Bestuur, de Regioraad en de Portefeuilleberaden worden op zodanige wijze geadviseerd en ondersteund dat zij hun bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van het lange termijnperspectief.
- De gemeenteraden ervaren grip op wat er bij de regio gebeurt en ervaren het regiobureau als een betrouwbare partner.

Communicatie

- Onze communicatie richting relevante interne en externe partners is duidelijk, open en betrouwbaar en in 1 keer goed.
- Er is sprake van een goede relatie tussen de media en de regio.

Samenwerking met de Strategische board

- De werkorganisatie van GR en Board werken, ieder vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid, nauw samen aan de uitvoering van de regionale agenda, aan strategische communicatie en lobby, en stralen deze gezamenlijkheid uit naar externe stakeholders.
- Er is een gezamenlijk strategisch communicatie- en lobbyplan met duidelijke lange termijn lobbydoelen **voor de regio; de lobby wordt op onderdelen uitgevoerd met de andere regio's in Oost-Nederland** en met beide provincies.
- Er is sprake van een gezamenlijke inbreng **van het overheidsstandpunt op de thema's van de Strategische Board** op het gebied van Energietransitie, Circulaire Economie en Human Capital plaats.
- De colleges en raden zijn op de hoogte van de voortgang en uitvoering van de Regio Deal.

Samenwerking met de provincie Gelderland en Overijssel

- Er is sprake van een nauwe samenwerking met beide provincies op (onderdelen van) de regionale agenda.
- We delen kennis en expertise, maken gebruik van elkaars netwerken en lobby en zetten in op gezamenlijke financiering van bovenlokale projecten.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Het regiobureau

- We vertalen het Regionaal Perspectief 2030 (wat betreft de GR-opgaven) in een jaarplan/werkprogramma 2022.
- We faciliteren de afstemming tussen de 8 regiogemeenten door middel van advisering en ondersteuning van de bijeenkomsten van het Dagelijks Bestuur (minimaal 6), de Regioraad (minimaal 2) en de P-beraden (minimaal 4).
- We faciliteren de ambtelijke werkgroepen op de kernportefeuilles Wonen, Economie, Bereikbaarheid en RES en het afstemmingsberaad Gebiedsontwikkeling door de inzet van regiocoördinatoren die 'om niet' worden geleverd door de deelnemende gemeenten.
- We zetten het Strategisch Team, dat bestaat uit strategisch adviseurs van de 8 gemeenten, in om de verbinding tussen lokaal en regionaal optimaal te laten zijn.

- Er vindt regulier afstemming plaats tussen de regiosecretaris en de gemeentesecretarissen om de gemeentelijke capaciteit goed te borgen. De regio is light georganiseerd, dat betekent dat de uitvoering van de regionale afspraken bij de ambtenaren van de deelnemende gemeenten ligt.
- Er vindt reguliere afstemming plaats met de griffiers van de deelnemende gemeenten.
- We organiseren een 'Regio on tour' waarin we in gesprek gaan met alle afzonderlijke gemeenteraden en nemen deel aan 'de Ontmoeting', een bijeenkomst van raadsleden met de directeurs van gemeenschappelijke regelingen.
- We voeren de afspraken die gemaakt zijn in het proces 'Grip op samenwerking' uit en voeren de vastgestelde wijzigingen van de Wet Gemeenschappelijke Regeling door.

Communicatie

- We betrekken onze inwoners en partners, indien relevant, via onze eigen (sociale) media, door hen te informeren of uit te nodigen voor (online) bijeenkomsten.
- Elk kwartaal leveren we een rapportage met de stand van zaken en voortgang op de lopende projecten aan de raad.

Samenwerking met de Strategische board

- Vanuit de GR wordt capaciteit geleverd aan de themalijnen van de Board.
- Via het P-beraad Economie wordt afstemming gezocht op onderwerpen waar het overheidsstandpunt in de Board wordt gevraagd.
- Het Regionaal Perspectief 2030 is vertaald in een concreet lobbyplan, inclusief lobbyfiches voor de prioritaire lobbydoelen.
- Er vinden, indien mogelijk, bestuurlijke bezoeken plaats aan Brussel ten behoeve van het vinden van externe financiering voor onze lange termijn doelen.

Samenwerken met provincie

- Er vinden op bestuurlijk en ambtelijk niveau regulier gesprekken plaats met de beide provincies (niveau Commissaris van de Koning, gedeputeerden, directieniveau).
- Gedeputeerden en provinciale ambtenaren sluiten op reguliere basis aan bij de P-beraden en werkgroepen om gezamenlijk afspraken te maken op het gebied van de woonagenda, het RPW, de RES etc.

KOSTEN: WAT GAAT HET PROGRAMMA KOSTEN?

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Totaal PR Stedendriehoek	75.402	98.805	72.167
Totaal Bureau Stedendriehoek	738.494	815.724	871.945
Totaal Financiering en Resultaat	0	0	0
Totale lasten Bestuur en Bureau	813.896	914.529	944.111
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdrage gemeenten	887.814	914.529	944.111
Vrijval diversen			
Totale baten Bestuur en Bureau	887.814	914.529	944.111
Saldo	73.918	0	-
Meerjarenperspectief	2023	2024	2025
Lasten	964.153	984.627	1.005.543
Baten	964.153	984.627	1.005.543
Saldo	-	-	-

Binnen de PR kosten vallen de kosten van de accountant lager uit dan begroot, daarnaast zijn de kosten van met name de fysieke communicatie middelen in de begroting fors verlaagd omdat we dit via de digitale kanalen doen. In de bijlage 2 op blz. 22 zijn de kosten nader gespecificeerd.

De hogere kosten van het Bureau Stedendriehoek worden veroorzaakt door aantal aanpassingen in de formatie en functies. De functie van Strategisch adviseur/Lobbyist is nieuw in de formatie, die deels wordt gefinancierd uit de vervallen functie van Beleidsmedewerker strategische communicatie./plv secretaris. De inzet van een benodigd projectsecretaris die tot 2021 ten laste kwam van de RES gelden. Door verschuiving van werkzaamheden is de inzet van de manager bedrijfsvoering verlaagd en deels ondergebracht bij de managementassistente. Bovendien is door de samenwerking met de Strategische board minder fte nodig aan communicatiepersoneel. In de bijlage 3 is het overzicht opgenomen van de personele lasten per functie.

Taakveld	Indicator	Omschrijving	
0	Formatie	FTE per 1000 inwoners	0,00689
0	Bezetting	FTE per 1000 inwoners	0,00689
0	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2,05
Eigen	Budget Agenda	Kosten per inwoner	0,77
Eigen	Kosten Bestuur	Kosten per inwoner	0,07
0	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom+totale kosten inhuur	8,19%
0	Overhead	% van de totale kosten	70,93%

PROGRAMMA 002 AGENDA CLEANTECH REGIO

Budgethouder Secretaris
Portefeuillehouder Allen

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Een gezonde, duurzame en economisch sterke regio waar het aantrekkelijk wonen en werken is.

In 2022 boeken we voortgang op de uitvoering van de regionale agenda en specifiek op de regionale thema's: Wonen, Economie (waaronder landbouwtransitie), Bereikbaarheid en RES. Ook zoeken we afstemming op het gebied van Ruimte.

Wonen

- Onze woningen passen qua aantallen en kwaliteit bij de vraag op de woning- en arbeidsmarkt. Gezien het toenemende (landelijke) woningtekort is het nodig om de woningvoorraad in onze regio te laten groeien van 20.000 extra woningen in 2030 met als ambitie dit op te laten lopen naar 40.000 extra woningen in 2040.

Economie

- In 2030 zijn de bestaande en nieuwe bedrijventerreinen in de regio toekomstbestendig, de afspraken die gemaakt zijn in het RPW worden uitgevoerd.
- Landbouwtransitie (deelportefeuille): via small wins op het gebied van natuur-inclusieve landbouw, korte keten productie, verbeteren van de relatie boer-burger en duurzame recreatie en agro-toerisme werken we aan het verbeteren van het toekomstperspectief van de agrarische sector.

Bereikbaarheid

- Lobby op bereikbaarheid van de regio (meer banen en meer mensen in bereik, verkorten reistijd met **omliggende economische regio's**)
- Het verduurzamen van mobiliteit (minder energieverbruik (CO2) en uitstoot van schadelijke stoffen)
- Een efficiënte overgang naar slimme mobiliteit (nieuw aanbod, innovatie in mobiliteit en mobiliteitsdiensten)
- Vanuit mobiliteit kansen benutten voor een veilige, vitale en gezonde leefomgeving

Regionale energiestrategie

- De regio draagt bij aan de benodigde duurzame opwek, zoals landelijk is vastgelegd in afspraken.

Afstemmingsberaad gebiedsontwikkeling

- Er is sprake van regionale afstemming over de impact op ruimte van de verschillende ambities in het licht van het behoud van de schoonheid en kwaliteit van het landschap.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Wonen

- Centraal in de portefeuille Wonen in 2022 bij staat de bijdrage aan de lobbystrategie om de regio te positioneren in de landelijke verstedelijkingsopgave om zo met de benodigde partners de ambities daadwerkelijk te kunnen realiseren. Basis voor de lobbystrategie is het Realisatieplan Wonen Cleantech Regio waarmee de samenwerkende gemeenten zien dat de groeistrategie hun ernst is en er concrete plannen onder de ambitie liggen waar regionaal op gemonitord wordt, onder bestuurlijke regie van het P-beraad Wonen.
- Daarnaast voeren we in 2022 de kwantitatieve en kwalitatieve afspraken uit de geactualiseerde Woonagenda verder uit en vindt afstemming en monitoring plaats op de resultaten.
- Tenslotte starten de 7 Gelderse gemeenten het proces op om te komen tot een nieuwe Woonagenda waarin het groeiperspectief vast verankerd is, opnieuw in zowel kwantitatieve en kwalitatieve zin. Deze nieuwe Woonagenda wordt naar verwachting eind 2022 opgeleverd.

Economie

- Centraal in de portefeuille Economie in 2022 staat de uitvoering van de Actualisatie van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW), dat begin 2020 is vastgesteld. Het opstellen van een huisvestingsprotocol voor grootschalige logistiek is één van de concrete resultaten die worden opgeleverd.
- Daarnaast wordt, samen met Ondernemend Cleantech Regio, vanuit de portefeuille regie gevoerd op de realisatie van projecten uit de Regio Deal, onderdeel toekomstbestendige bedrijventerreinen.
- Tenslotte fungeert de portefeuille Economie ambtelijk en bestuurlijk als afstemmingsplatform voor de activiteiten bij de Board, op de doelen vitale arbeidsmarkt en energieneutrale en circulaire economie.
- Landbouwtransitie (deelportefeuille): In 2022 wordt, in nauwe samenwerking met de Board, ingezet op het faciliteren van concrete projecten door middel van het aanvragen van POP-subsidies, het vanuit de Regio Deal faciliteren van de agro-innovatie coöperatie en het faciliteren van netwerkcontmoetingen aan de Tafel Voedsel en Landschap.

Bereikbaarheid

- De lobby op bereikbaarheid wordt uitgevoerd door verschillende consortia van gemeenten, onder regionale regie.
- Het maatregelenprogramma 2022 wordt uitgevoerd.

Regionale energiestrategie

- In juli 2021 wordt de RES 1.0 per regio vastgesteld. De RES 1.0 gaat in op de mogelijkheden voor grootschalig hernieuwbare opwekking op land via wind en zon, de beschikbare regionale warmtebronnen en de benodigde netinfrastructuur.
- **En dan begint het 'echte' werk, de uitvoering van de maatregelen voor de energietransitie.** Bij het opstellen van de begroting voor 2022 is nog geen zicht op het vervolg, of er bijvoorbeeld sprake zal zijn van een regionaal uitvoeringsprogramma, ondersteund door het Rijk. De implicaties voor de regionale organisaties zijn dan ook nog niet in beeld. In de 2^e helft van 2021 komt hier naar verwachting meer duidelijkheid over.

Afstemmingsberaad gebiedsontwikkeling

- In 2022 wordt het afstemmingsberaad Gebiedsontwikkeling minimaal 2x per jaar georganiseerd waarin de wethouders Ruimtelijke Ontwikkeling vanuit een regionale blik in gesprek gaan over vraagstukken met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit, onder andere in het licht van de lokale omgevingsvisies.

KOSTEN: WAT GAAT HET PROGRAMMA KOSTEN?

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Innovatie	33.557	34.497	0
Sociaal Kapitaal	33.557	34.497	0
Bijdrage Board			70.373
Wonen			85.933
Economie			85.933
Bereikbaarheid	85.414	112.098	85.933
RES			PM
Leefomgeving	122.652	80.492	0
Algemeen	76.713	75.153	15.300
Totale lasten Agenda	351.893	336.737	343.472
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdrage gemeenten agenda	327.565	336.737	343.472
Bijdrage provincie Gelderland RPW	26.000		
Totale baten Agenda	353.565	336.737	343.472
Saldo	1.672	-	-
Meerjarenperspectief	2023	2024	2025
Lasten	350.341	357.348	364.495
Baten	350.341	357.348	364.495
Saldo	-	-	-

De post Afdracht Board is de samenvoeging van de oude posten Innovatie en Sociaal Kapitaal. De post Leefomgeving is opgesplitst in de thema's Wonen, Economie en RES.

De kosten van Algemeen zijn verlaagd doordat de kosten van de lobbyist zijn opgenomen in de formatie en de personeelskosten van het bureau. De beschikbare middelen die hieruit voortkomen worden ingezet in de diverse thema's

Programma 3 Subsidiestromen is niet opgenomen, momenteel is dit niet in gebruik.

PROGRAMMA 004 MOBILITEIT

Budgethouder Secretaris
Portefeuillehouder Slimme en schone mobiliteit

OMSCHRIJVING EN ACTIVITEITEN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het programma Mobiliteit is een omvangrijk programma. We verantwoorden hier subsidiestromen die te maken hebben met Mobiliteit. In dit programma werken overheden en bedrijfsleven samen aan innovatieve maatregelen om de bereikbaarheid op de drukste verkeerspunten te verbeteren. De regio bereidt samen voor met het ministerie van IenW en de provincies. Voor de gesprekken rondom het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (BO-MIRT) neemt de Cleantech Regio het meerjarige programma Slimme en Schone Mobiliteit als uitgangspunt.

De uitgaven worden gedekt door subsidies van de provincie(s) en/of het rijk. Deze zijn pas in de loop van 2021 bekend en worden vervolgens door middel van een begrotingswijziging in de begroting geraamd.

KOSTEN: WAT GAAT HET PROGRAMMA KOSTEN?

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Fietsroutes	312.855		PM
Werkgeversaanpak	201.781		PM
Totale lasten Mobiliteit	514.636	-	-

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Fietsroutes	312.855		PM
Werkgeversaanpak	201.781		PM
Totale baten Mobiliteit	514.636	-	-
Saldo	0	-	-
Meerjarenperspectief	2023	2024	2025
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	-	-	-

PROGRAMMA 005 UITVOERINGSOVEREENKOMSTEN

Budgethouder: Secretaris
Portefeuillehouder: Allen

OMSCHRIJVING EN ACTIVITEITEN: WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Uitvoeringsovereenkomsten zijn projecten waarbij een gedeelte van de kosten door de regiogemeenten gefinancierd worden middels cofinanciering en de rest via een andere overheid, zoals provincie(s). De lopende uitvoeringsovereenkomsten zijn of worden in 2021 afgerond. Op dit moment zijn er geen signalen dat er in 2022 nieuwe uitvoeringsovereenkomsten gaan lopen.

KOSTEN: WAT GAAT HET PROGRAMMA KOSTEN?

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Slimme en Schone Mobiliteit	32.112	-	PM
Toekomstbestendige binnensteden en levendige dorpskernen	44.156	-	PM
Package deal fiets	10.670	-	PM
Totale lasten Agenda	86.938	-	-
	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdrage provincie uitvoeringsovk SSM	32.112	-	PM
Bijdrage gemeenten uitvoeringsovk TBDK	44.156	-	PM
Bijdrage provincie package deal fiets	10.670	-	PM
Totale baten Agenda	86.938	-	-
Saldo	-	-	-
Meerjarenperspectief	2023	2025	2025
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	-	-	-

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Diverse kleine nadelen/afrotingsverschillen	-	-	-
Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Saldo	-	-	-
Gerealiseerd saldo	75.590,00	-	-
Mutaties reserve: onttrekkingen			
Overlopend projectbudget	12.100,00	-	-
Mutaties reserve: vrijval reserve			
Overlopende projecten	84.910,00	-	-
Gerealiseerd resultaat	172.600,00	-	-
<i>Voorstel reservering reserve OP</i>	-		
Saldo na bestemming reserves	172.600,00		
Meerjarenperspectief	2022	2023	2024
Lasten	1.314.494	1.341.975	1.370.038
Baten	1.314.494	1.341.975	1.370.038
Saldo	-	-	-

5. RECAPITULATIE OP PROGRAMMANIVEAU EN MEER JAREN-PERSPECTIEF

Prog	Omschrijving	Rekening 2020		Begroting 2021		Begroting 2022	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
	Public relations **	75.402	96.747	98.805	98.805	72.167	72.167
	Bureau Stedendriehoek **	738.494	791.067	815.724	815.724	871.945	871.945
	Fin en resultaat	-	-	-	-	-	-
001	Totaal Bestuur en Bureau	813.896	887.814	914.529	914.529	944.111	944.111
	Agenda Stedendriehoek **	351.893	353.565	336.737	336.737	343.472	343.472
002	Totaal Agendabudgetten	351.893	353.565	336.737	336.737	343.472	343.472
	Totaal Fietsroutes	312.855	312.855	-	-	-	-
	Totaal Werkgeversaanpak 2019	201.781	201.781	-	-	-	-
004	Totaal Mobiliteit	514.636	514.636	PM	PM	PM	PM
005	Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	86.938	86.938	PM	PM	PM	PM
	Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.767.363	1.842.953	1.251.266	1.251.266	1.287.583	1.287.583
	Resultaatrekening						
	Resultaat exploitatie voor bestemming	-	75.590	-	-	-	-
	- storting Overlopend projectbudget (OP)	-	12.100	-	-	-	-
	- onttrekking Overlopend projectbudget	-	84.910	-	-	-	-
	Geraamde resultaat	-	172.600	-	-	-	-

De ** zijn kosten die op basis van het aantal inwoners over de deelnemende gemeenten worden verdeeld.

Omschrijving	Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Public Relations **	72.167	72.167	73.402	73.402	74.660	74.660	75.941	75.941
Bureau Stedendriehoek **	871.945	871.945	890.751	890.751	909.967	909.967	929.603	929.603
Totaal Bestuur en Bureau	944.111	944.111	964.153	964.153	984.627	984.627	1.005.543	1.005.543
Agenda Stedendriehoek **	343.472	343.472	350.341	350.341	357.348	357.348	364.495	364.495
Totaal Agenda Stedendriehoek	343.472	343.472	350.341	350.341	357.348	357.348	364.495	364.495
Totaal Mobiliteit	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Uitvoeringsovereenkomsten	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.287.583	1.287.583	1.314.494	1.314.494	1.341.975	1.341.975	1.370.038	1.370.038
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamde resultaat	1.287.583	1.287.583	1.314.494	1.314.494	1.341.975	1.341.975	1.370.038	1.370.038
		+ PM		+ PM		+ PM		+ PM

De meerjarige bijdrage per gemeente op basis van de inwoneraantallen van deze begroting is als volgt:

Bijdrage per gemeente (obv inwoners B 2021)				
	2022	2023	2024	2025
Apeldoorn	475.474	485.411	495.559	505.922
Brummen	60.354	61.616	62.904	64.219
Deventer	292.642	298.758	305.004	311.382
Epe	95.971	97.977	100.025	102.117
Heerde	54.275	55.409	56.567	57.750
Lochem	98.130	100.181	102.276	104.414
Voorst	71.687	73.185	74.715	76.277
Zutphen	139.052	141.958	144.926	147.956
Totaal	1.287.583	1.314.494	1.341.975	1.370.038
Per inwoner	2,89	2,95	3,01	3,08

Het bedrag 2022 is exclusief de ramingen voor de Uitvoeringsovereenkomsten: hiervoor gelden specifieke financiële afspraken per overeenkomst. De bijdragen hiervoor staan los van de jaarlijkse bijdrage aan de exploitatie. De projecten onder Mobiliteit betreffen subsidieprojecten waarin ook cofinanciering door derden is begrepen. Ook deze staan los van de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage.

De bijdrage per inwoner in 2022 voor de exploitatie bedraagt € 2,89.

6. PARAGRAFEN

6.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie. Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de regiogemeenten.

Weerstandscapaciteit

De regio kent geen algemene reserve. De exploitatielasten worden jaarlijks verrekend met de gemeenten. Wel is sprake van een bestemmingsreserve, te weten de reserve Overlopend projectbudget.

Risico's

Medio 2020 is door de secretaris, de controller en de manager bedrijfsvoering uitvoerig stil gestaan bij de mogelijke risico's voor onze organisatie. De conclusie is dat deze zeer beperkt zijn en derhalve geen separaat risico-management benodigd is.

Kengetallen

De volgende kengetallen zijn voorgeschreven:

1. a netto schuldquote: de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast. Bij beide berekeningen worden bij de financiële activa de verstrekte leningen opgenomen. De regio heeft geen langlopende leningen.
b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: zie bij a. De regio verstrekt geen leningen, daardoor wijzigt de ratio niet.
2. solvabiliteitsratio: deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de regio in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
3. grondexploitatie: Grondexploitatie is geen deel van het takenpakket van de regio Stedendriehoek.
4. structurele exploitatieruimte: deze is niet van toepassing. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de regio worden de structurele lasten jaarlijks begroot en vervolgens verrekend met de bijdrage van de gemeenten op basis van inwoneraantallen.
5. belastingcapaciteit: Belasting heffen is geen deel van het takenpakket van de regio Stedendriehoek.

Het opstellen van de begroting t+1 (t is het huidige jaar) valt gelijktijdig met opstellen van de jaarstukken voor jaar t-1. Vanwege deze werkwijze is het voor de regio niet mogelijk om kengetallen te berekenen op begrotingsbasis.

Kengetallen	Realisatie 2019	Realisatie 2020
Netto schuldquote	-3,68%	-9,50%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-3,68%	-9,50%
Solvabiliteitsratio	5,61%	7,41%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Resumé: het weerstandsvermogen van de regio Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt de regio op enig moment niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

6.2 FINANCIERING

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FiDo en regeling Ruddo zijn van toepassing.

Algemeen

Op 18 december 2014 is een nieuw Treasurystatuut vastgesteld door de Regioraad (Treasurystatuut 2014). Het Treasurystatuut is onder andere gewijzigd vanwege de invoering van het Schatkistbankieren 16 december 2013. De treasuryfunctie beweegt zich bij de regio op de achtergrond.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Kort gezegd: er kan niet meer geshopt worden op de geldmarkt voor een mooie vergoeding voor tijdelijke uitzettingen (deposito e.d.), maar decentrale overheden worden verplicht om hun geld boven het afgesproken percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage is vastgesteld op **0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000**. Dat minimum geldt voor de regio. Het **meerdere boven deze € 250.000 wordt automatisch overgeboekt/afgeroomd naar de schatkistrekening van de regio**. Automatisch aanzuiveren bij saldotekort is op dit moment nog niet mogelijk, de BNG-bank is daarover nog in onderhandeling met het Agentschap.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien boven deze limiet wordt gekomen moet overgegaan worden op een vaste geldlening.

De kasgeldlimiet is voor het jaar 2021 bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2022 **bedraagt € 1.287.583 de kasgeldlimiet komt daarbij op € 105.582**. De Wet FIDO geeft aan dat **voor de kasgeldlimiet een minimumbedrag geldt van € 300.000** (artikel 3, lid 2).

	2022	2023	2024	2025
Kasgeldlimiet 8,2%	105.582	107.789	110.042	112.343
Wettelijke norm kasgeldlimiet	300.000	300.000	300.000	300.000

Renterisico

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Op basis van de huidige begroting (deze is totaal € 1.287.583) bedraagt de renterisiconorm € 257.517.

Echter, er is een minimumbedrag van € 2.500.000 vastgesteld (zie ook artikel 2, lid 3 Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). Voor de regio heeft deze wettelijke ondergrens een positieve uitwerking en bij de regio geldt de wettelijke ondergrens.

	2022	2023	2024	2025
Renterisiconorm 20%	257.517	262.899	268.395	274.008
Wettelijke norm renterisiconorm	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

Kredietrisicobeheer

Is niet van toepassing.

Relatiebeheer

De belangrijkste bankrelatie is de BNG. In december 2013 is een zogenaamde "werkrekening" geopend bij de BNG voor het schatkistbankieren, met daaraan gekoppeld een rekening bij de schatkist. Bedragen boven de € 250.000 worden automatisch afgeroomd.

Liquiditeitenbeheer

De invoering van het schatkistbankieren brengt met zich mee dat er niet meer dan € 250.000 op de lopende rekening als saldo aanwezig mag zijn. Het meerdere wordt afgeroomd ten gunste van de schatkist. Over deze schatkistrekening bedraagt deze rentevergoeding "€ 0".

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie

De basis hiervoor is gelegd in het Treasurystatuut. De regio streeft naar een minimale variant, zoals past bij het huidige kleine en flexibele regiobureau. Het proces betalen van een factuur is volledig beschreven.

Informatievoorziening

Vanwege de wijziging in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (april 2009) kan de regio via de begroting en jaarrekening de provincie informeren over de stand van de kasgeldlimiet. Bij drie kwartalen overschrijding van de limiet is het wel nodig dat de regio alsnog drie kwartaalrapportages toezendt aan de toezichthouder met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet. Dit is voor de regio in 2020 niet van toepassing geweest en naar alle waarschijnlijkheid ook niet in de jaren 2022 t/m 2025.

6.3 BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering omvat de volgende onderdelen: personeel en organisatie, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer en huisvesting.

Personeel, organisatie en huisvesting

Het bureau bestaat per 31 december 2020 formeel uit 6,7 fte. De huidige medewerkers zijn werkzaam op basis van detachering en inhuur bij het bureau Stedendriehoek. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio (en de regiogemeenten) in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van reorganisatie en ontslag. De regio is gehuisvest in het gemeentehuis in Twello.

Informatisering en automatisering, financieel beheer en communicatie

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door de gemeente Apeldoorn. Ook de treasuryfunctie wordt uitgeoefend door de gemeente Apeldoorn. Voor communicatie wordt steeds vaker de digitale variant gekozen in plaats van een boekje of andere vorm van drukwerk. De regio werkt grotendeels "papierloos" en heeft hiervoor iPads aangeschaft. Voor het digitale archief maakt de regio gebruik van programma Corsa, welke via gemeente Voorst wordt afgenomen. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd.

Huisvesting

Het bureau Stedendriehoek is vanaf maart 2020 gehuisvest in het tijdelijk Gemeentehuis aan de Hietweideweg 20 in Twello. Het huurcontract loopt tot en met 31 december 2021 en is inmiddels opgezegd. Na deze periode zijn er nog geen verplichtingen aangegaan voor huisvesting.

6.4 VERBONDEN PARTIJEN

Het aangaan van banden met een verbonden derde partij gebeurt altijd vanuit het publieke belang. De definitie van verbonden partijen voor een regionaal samenwerkingsverband luidt: verbonden partijen zijn partijen waarmee het samenwerkingsverband een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft. Voor de regio is dit niet aan de orde.

6.5 RECHTMATIGHEID

In het kader van rechtmatigheid dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit **normenkader betreft alle regelgeving waarin de kaders voor het “reilen en zeilen” van de regio worden genoemd**, zowel extern (wet- en regelgeving) als intern (zg. eigen verordeningen en regelingen). Het Normenkader wordt elk jaar vastgesteld. In de financiële verordening is opgenomen dat het DB eenmaal per bestuursperiode zorgdraagt voor interne toetsing op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, rechtmatigheid van de beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen van de regio Stedendriehoek (artikel 6). Het interne controle handboek is in 2020 geactualiseerd. De nadruk zal met name liggen op de rechtmatigheid van inkoop en aanbestedingen, op de onderbouwing van de geleverde prestaties en of de factuur derhalve terecht is betaald. Inclusief de vraag of facturen eventueel dubbel zijn betaald en op de juiste boeking van de diverse uitgaven en inkomsten.

Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd via minimaal 2 rapportages over de stand van de budgetten (per 1 juni en per 1 of 15 oktober (afhankelijk planning)). Indien van toepassing worden eveneens één of meerdere begrotingswijzigingen opgesteld en aangeboden aan de Regioraad ter vaststelling.

Vanaf het verslagjaar 2021 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Bijvoorbeeld over naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen of van regels met betrekking tot lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Om tot een onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording te komen dient de Regioraad het percentage vast te stellen (maximaal 3%) ten behoeve van de bepaling van het grensbedrag waarboven verantwoording dient te worden afgelegd. Dit grensbedrag wordt door de Regioraad bepaald en bedraagt maximaal 3% van de **totale lasten, inclusief mutaties in de reserves. De totale lasten bedragen in 2022 naar verwachting circa € 1,3 mln. Het grensbedrag bedraagt derhalve maximaal € 40.000.**

BIJLAGEN BEGROTING 2022

1. Taakveldenoverzicht 2022
2. Producten 2022
3. Staat van personele lasten
4. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden
5. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2022
6. Balans jaarstukken 2022
7. Financieel Kader 2019 tot en met 2022 (vastgesteld RR 5 juli 2018)

BIJLAGE 1: TAAKVELDENOVERZICHT 2022

	Taakveld	Omschrijving post regio	Laten	Baten	Lasten	Baten
0.1		Kosten bestuur	2.677			
0.1		Bestuurlijke bijeenkomsten	7.710			
0.1		Accountant kosten	20.450			
0.1	Bestuur					
0.4		Communicatiekosten	41.330			
0.4		Salarislasten	687.379			
0.4		Personeelsgerelateerde kosten	11.560			
0.4		Kosten werkplek (automatisering, meubilair, kantoorbenodigdheden, dig archief)	111.458			
0.4		Kosten controller en administratie	61.350			
0.5		Kosten betalingsverkeer	198			
0.4	Ondersteuning organisatie					
0.8		Agenda Stelpost Algemeen	15.300			
0.8		Bijdragen gemeenten t.b.v. jaarlijkse exploitatie		1.287.583		
0.8	Overige baten en lasten					
0.10	Mutatie reserve					
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten					
0.1	Bestuur en ondersteuning				959.411	1.287.583
2.1	Verkeer en Vervoer	Agendabudget Bereikbaarheid	85.933			
2	Verkeer en Vervoer				85.933	
3.1	Economische ontwikkeling	Agendabudget Economie	85.933			
3	Economie				85.933	
6.1	Samenkracht en Burgerparticipatie	Bijdrage Board	70.373			
6	Sociaal Domein				70.373	
8.1	Structuurplannen en -visies	Agenda Wonen	85.933			
8	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijk vernieuwing				85.933	
	Totaal begroting 2022		1.287.583	1.287.583	1.287.583	1.287.583

BIJLAGE 2: PRODUCTEN 2022

PRODUCT 141 PUBLIC RELATIONS

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Kosten Bestuur	206	2.637	2.677
Bestuurlijke bijeenkomsten	9.686	7.596	7.710
Accountantskosten	15.731	25.876	20.450
Communicatiekosten	-	-	41.330
Cleantech Regio Monitor	9.920	10.655	-
Tekst- en Beeldproducties	24.745	26.638	-
Website	12.694	6.926	-
Promotie	2.420	18.477	-
Totaal lasten	75.402	98.805	72.167

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdragen van gemeenten	96.747	98.805	72.167
Totaal Baten	96.747	98.805	72.167
Saldo	21.345	-	-
Meerjarenperspectief	2023	2024	2025
Lasten	73.402	74.660	75.941
Baten	73.402	74.660	75.941
Saldo	-	-	-

Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<u>Personele lasten</u>			
Salarislasten	567.423	631.336	687.379
Personeelsgerelateerde kosten	-	-	11.560
Overige personeelslasten	589	5.162	-
Ondersteuning pers.zaken		1.071	-
Lidmaatschappen/abonnementen etc.	557	1.181	-
Representatie	4.218	3.975	-
Totaal personele lasten	572.787	642.726	698.939
<u>Werkplek</u>			
Kosten werkplek (dig archief, huur, meubilair, kantoorbenodigdheden)	95.403	96.084	111.458
Totaal werkplek	95.403	96.084	111.458
<u>Control</u>			
Kosten controller/financiële ondersteuning	70.286	76.719	61.350
Rente rekening courant	-	-	-
Rente kasgeldlening	-	-	-
Kosten betalingsverkeer (2016 en verder)	18	195	198
Totaal control	70.304	76.914	61.548
Totaal lasten	738.494	815.724	871.945
Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdragen van gemeenten	791.067	815.724	871.945
Totaal baten	791.067	815.724	871.945
Saldo	52.573	-	-
Meerjarenperspectief	2023	2024	2025
Lasten	890.751	909.967	929.603
Baten	890.751	909.967	929.603
Saldo	-	-	-

PRODUCT 420-428 SLIMME EN SCHONE MOBILITEIT

N.v.t.

PRODUCT 429-430 FIETS

Omschrijving/lasten	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
VO ontwerp snelle fietsroutes	107.627	-	-
Project ondersteuning/leiding	68.163	-	-
Apeldoorn - Deventer herinzet BBV	137.065	-	-
Totaal lasten 429-430	312.855	-	-
Omschrijving/baten	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Subsidie prv Overijssel en Gelderland	112.855	-	-
Cofinanciering gemeentes	200.000	-	-
Totaal baten 429-430	312.855	-	-
Saldo	-	-	-

BIJLAGE 3: STAAT MET PERSONELE LASTEN

Functies	Jaarsal. 2020 Rekening	Jaarsal. 2021 Begroting	Jaarsal. 2022 Begroting
<u>Bureau Beleidszaken (vanwege detachering alle kosten incl BTW):</u>			
Secretaris	120.929	133.500	138.038
Strategisch Adviseur/Lobbyist			87.281
Projectsecretaris	77.599	64.861	83.845
Projectsecretaris	63.990	66.329	62.373
Projectsecretaris	37.203	52.875	67.485
Manager bedrijfsvoering	74.124	66.937	40.828
Beleidsmedewerker communicatie	98.480	63.626	95.678
Beleidsmedewerker strategisch communicatie/plv	30.019	75.682	-
Communicatiemedewerker	11.616	56.952	33.743
Managementassistente	54.052	46.183	73.620
Totaal salarislasten	568.012	626.946	682.890
Met ingang van 2009 zijn de reiskosten inclusief bij de salarislasten: hier wordt het bedrag geïndexeerd	-	4.390	4.489
Totaal salarislasten incl reiskosten (4100)	568.012	631.336	687.379
Totaal salaris (10.4100.142)	568.012	631.336	687.379

TOELICHTING

De hogere kosten van het Bureau Stedendriehoek worden veroorzaakt door aantal aanpassingen in de formatie en functies. De functie van Strategisch adviseur/Lobbyist is nieuw in de formatie, die deels wordt gefinancierd uit de vervallen functie van Beleidsmedewerker strategische communicatie./plv secretaris. De inzet van een benodigd projectsecretaris die tot 2021 te last kwam van de RES gelden. Door verschuiving van werkzaamheden is de inzet van de manager bedrijfsvoering verlaagd en deels ondergebracht bij de managementassistente. Door de samenwerking met de Strategische board is minder fte nodig aan communicatiepersoneel.

De reiskosten worden samen met de loonkosten in rekening gebracht, omdat dit per persoon nogal fluctueert, staan deze hier op begrotingsbasis apart. **Het totaal van de lonen ad € 682.890 en de reiskosten staat bij het totaal loonkosten op product 142, namelijk € 687.379.**

BIJLAGE 4: OVERZICHT RESERVES EN VAN OVERHEIDSWEGE ONTVANGEN GELDEN

De Regio heeft slechts één reserve, de reserve overlopende projecten. Deze is bestemd voor kosten van in het jaar uitgestelde projecten of activiteiten die in het daaropvolgende jaar alsnog uitgevoerd gaan worden. De Regioraad bepaalt ieder jaar in het kader van de vaststelling van de jaarrekening of en zo ja hoeveel in deze reserve wordt gestort. Door de opzet van deze reserve is op dit moment nog weinig te zeggen over de omvang ervan. Dit wordt pas duidelijk bij de jaarrekening 2021.

BIJLAGE 5: BIJDRAGEN GEMEENTEN AAN REGIOBEGROTING 2022

	Inwoners 01-01-21	Apeldoorn 164.470	Deventer 101.227	Zutphen 48.099	Brummen 20.877	Epe 33.197	Lochem 33.944	Heerde 18.774	Voorst 24.797	Totaal 445.385
Begroting 2022	Lasten									Baten
Public Relations	72.167	26.649	16.402	7.794	3.383	5.379	5.500	3.042	4.018	72.167
Bureau Stedendriehoek	871.945	321.988	198.175	94.165	40.872	64.991	66.453	36.754	48.546	871.945
Agenda Cleantech Regio	343.472	126.836	78.064	37.093	16.100	25.601	26.177	14.478	19.123	343.472
Totaal inwonerbijdrage 2022	1.287.583	475.474	292.642	139.052	60.354	95.971	98.130	54.275	71.687	1.287.583
Totaal inwonerbijdrage 2021	1.254.286	460.325	286.277	136.209	58.911	94.286	95.720	52.814	69.744	1.254.286
Totaal inwonerbijdrage 2020	1.215.379	447.268	276.206	131.501	57.117	91.593	92.778	51.238	67.677	1.215.379
Totaal inwonerbijdrage 2019	1.180.766	431.834	269.180	128.364	56.064	88.729	90.645	50.355	65.595	1.180.766

In bovenstaand overzicht zijn alleen de kosten opgenomen welke verrekend worden met een inwonerbijdrage.

BIJLAGE 6: BALANS JAARSTUKKEN 2020

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
<i>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	338.474	1.388.771
Uitzettingen Rijkschatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	1.510.870	123.412
	<u>1.849.344</u>	<u>1.512.183</u>
<i>Liquide middelen</i>		
Banksaldi	249.965	59.422
<i>Overlopende activa</i>		
Van Europese of Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen	163.030	59.829
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	-	31.097
	<u>163.030</u>	<u>90.926</u>
Totaal vlottende activa	412.995	150.348
TOTAAL	<u>2.262.339</u>	<u>1.662.531</u>

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
<i>Eigen vermogen</i>		
Bestemmingsreserves	0	2.575
Gerealiseerd resultaat	172.600	94.435
Totaal vaste passiva	<u>172.600</u>	<u>97.010</u>
<i>Overlopende passiva</i>		
Nog te betalen bedragen	261.854	341.544
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen bedragen en specifieke uitkeringen	1.827.885	1.223.977
Totaal vlottende passiva	<u>2.089.739</u>	<u>1.565.521</u>
TOTAAL	<u>2.262.339</u>	<u>1.662.531</u>

TOELICHTING

Het is niet mogelijk om een balans op begrotingsbasis af te geven. De regio beschikt niet over materiele vaste activa, de schuld is afgelost: de enige posten die de balans bepalen zijn de overlopende activa en passiva. Een en ander fluctueert nogal met de subsidies die op dat moment door de administratie lopen. De ontwikkeling van deze posten kan zeer grillig verlopen. Op dit moment prognosticeren wij de balans voor zowel de activa als de passiva kant op € 0.

BIJLAGE 7: FINANCIËEL KADER 2019 TOT EN MET 2022 – RR 5 JULI 2018

Financieel kader 2019 - 2022

INLEIDING

In de financiële verordening van de regio Stedendriehoek (Regioraad (RR) 22 juni 2017) is opgenomen dat aan het begin van een bestuursperiode een financieel kader voor de regionale samenwerking wordt voorgelegd. Het vorige kader besloeg de periode 2015-2018, onderliggend stuk betreft de periode 2019-2022. In dit kader liggen afspraken en algemene richtlijnen vast, welke door de regio gehanteerd worden bij het opstellen van de begroting, rapportage en jaarrekening. In de jaarlijks vast te stellen begroting worden de richtlijnen welke gehanteerd zijn bij betreffende begroting nader toegelicht. Dit kader maakt deel uit van de begroting.

Algemeen uitgangspunt is dat de begroting en jaarrekening voldoen aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten.

INDEXERING

Voor het indexeren van de budgetten kan worden aangesloten bij de algemene indexeringen die voor gemeenten gelden. De basis daarvoor kan worden gevonden in o.a. CAO-akkoorden en overige uitgangspunten zoals die bijvoorbeeld zijn opgenomen in de informatie van het Centraal Plan Bureau (CPB). In praktijk komt het er op neer dat de regio de gemeente Apeldoorn volgt met de vastgestelde indexen.

De loonkostenindex is gebaseerd op de meest recente CAO-akkoord en de meest recente ramingen van het CPB. De materiele kostenindex is gebaseerd op de algemene prijsstijgingen. Voor de huurprijsstijgingen (van de niet-woningen) wordt uitgegaan van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens. Indien bekend wordt het gehanteerde percentage van de verhuurder gevolgd.

Uiteraard kan het Dagelijks Bestuur (DB) besluiten (gedeeltelijk) van indexatie af te zien.

Jaarlijks zullen bijstellingen volgen en ook in meerjarenperspectief worden vertaald. De indexering geeft, ook in meerjarenperspectief, een beeld van de besteedbare budgetten op. De regio krijgt daarmee een realistisch financieel kader om binnen dat kader (budgetten) de taken uit te voeren, over te rapporteren en zo nodig bij te sturen.

ONDERSCHIED REGULIERE EXPLOITATIEBUDGETTEN EN BUDGETTEN VOOR PROJECT BENOEMD BINNEN DE AGENDA

De begroting van de regio bestaat uit budgetten voor de reguliere exploitatie van het bureau en budgetten welke bestemd zijn voor de uitvoering van de Agenda. De reguliere exploitatiebudgetten betreffen onder andere bestuurskosten, personele lasten (inclusief control), communicatie, inhuur accountant en huisvesting.

De budgetten voor de Agenda betreffen onder andere inhuur advies(bureaus) voor projecten en bijkomende kosten zoals daaruit voortkomende bijeenkomsten. In het werkplan (jaarlijks geactualiseerd) worden de plannen van de regio voor het begrotingsjaar nader uitgewerkt.

Daarnaast zijn er, indien van toepassing, in de regiobegroting ook incidentele subsidiestromen opgenomen voor regionale projecten en budgetten voortvloeiend uit uitvoeringsovereenkomsten. Op beide onderdelen wordt verderop in dit stuk nader ingegaan.

PERSONEELSFORMATIE

Voor de raming in de begroting wordt uitgegaan van de bestaande formatie met daarbij behorende periodieken, vacatures, dienstjubilea en functiewaarderingen en bestuurlijke besluiten die over deze onderwerpen (ook meerjarenperspectief) zijn genomen (voor zover tijdig bekend). De regio heeft geen eigen personeel in dienst: er wordt gewerkt met inhuur en detachingscontracten. Er worden geen vaste personele lasten van de bestaande formatie met (incidentele) budgetten afkomstig van de Agenda gedekt. Mocht als gevolg van de uitvoering van een project tijdelijke formatie of externe ondersteuning moeten worden ingehuurd, dan vallen die kosten onder de daarvoor speciaal bestemde budgetten, indien deze binnen een project zijn opgenomen.

Bij eventuele langdurige uitval van personeel besluit het DB over de invulling van de formatie en dekking van bijbehorende kosten, voor zover het (detachings-)contract hier niet in voorziet.

RENTE EN AFSCHRIJVINGEN

De regio kent geen eigen investeringen/kapitaalgoederen en werkt derhalve ook niet met een rente-omslagpercentage.

TREASURY

Met het invoeren van het schatkistbankieren is de treasurytaak geminimaliseerd. De regio heeft er voor gekozen om alleen een relatie te onderhouden met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het meerdere boven het in de wet voorgeschreven saldo van de lopende rekening wordt wanneer het saldo te hoog is, automatisch afgeroomd ten gunste de schatkistrekening bij het Rijk. Dit levert momenteel geen rentevergoeding meer op. Toekomstige rentevergoedingen komen ten gunste van de exploitatie van de regio.

RESERVES EN VOORZIENINGEN

Voor onderscheid tussen reserves en voorzieningen zal worden uitgegaan van het BBV, evenals de vastgestelde wijzigingen sinds de invoering. Er vindt geen jaarlijks toe te rekenen rentetoevoeging plaats. Dotaties en onttrekkingen zullen verwerkt door middel van de in het BBV aangegeven methode.

In de reserve Overlopend Projectbudget (OP) kan alleen budget worden gereserveerd, indien het project in het lopende jaar is begonnen en daarmee ook de uitgaven welke doorlopen in het jaar volgend op het lopende jaar en dan afgerond kunnen worden.

PARAGRAFEN BIJ DE BEGROTING EN JAARREKENING

Op basis van het BBV is een aantal paragrafen voorgeschreven welke een dwarsdoorsnede geven van de regionale begroting en jaarrekening. Niet alle paragrafen zijn van toepassing gelet op de beperkte/specifieke taakuitvoering van de regio.

AANTAL INWONERS EN BIJDRAGE/VERREKENING

De verrekening van saldi lasten/baten vindt normaliter plaats via inwonersbijdrage vanuit de deelnemende gemeenten. Voor het aantal inwoners per gemeente wordt gebruik gemaakt van de informatie van de gemeente zelf. Mocht dat niet voorhanden zijn, dan wordt teruggevallen op de jaarlijks uitgegeven informatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Aan het eind van het jaar wordt een saldo berekend, waarbij een overschot of tekort van de reguliere en agendabudgetten tezamen wordt verrekend met deelnemende gemeenten.

BEGROTINGSWIJZIGINGEN

Voor begrotingswijzigingen welke een extra bijdrage van de gemeente behoeven, zullen zowel voorstellen tot aanpassing van de begroting aan het DB, de deelnemende gemeenten en vervolgens aan de RR worden voorgelegd. Uiteraard zal een dergelijk voorstel vergezeld gaan van een overzicht waaruit de extra bijdrage per gemeente inzichtelijk wordt gemaakt.

Voor begrotingswijzigingen die geen extra bijdrage van gemeenten behoeven, wordt getracht dit, indien mogelijk, via de tussentijdse rapportage te laten lopen.

Het budgetrecht van de regio ligt bij de RR.

TUSSENTIJDSE RAPPORTAGE

Om de ontwikkelingen van de budgetten van de regio te kunnen volgen en te kunnen bijsturen, zal er periodiek een financiële rapportage vanuit het bureau Stedendriehoek worden verstrekt aan DB en RR.

Voor de eerste indicatie van het jaarresultaat wordt er getracht binnen een maand na afloop van het boekjaar een voorlopig rekeningsaldo te presenteren aan de portefeuillehouder Financiën, die voor verdere communicatie richting het DB zorgt.

WERKWIJZE TEN AANZIEN VAN MOGELIJKE OMBUIGINGEN

Individuele gemeenten kunnen niet eenzijdig bezuinigingsvoorstellen “opleggen” aan de regio. Indien nodig, dan zal een bezuinigingsnotitie aan het DB worden aangeboden. Het DB zal deze voorstellen, al dan niet bijgesteld, ter vaststelling voorleggen aan de RR. Indien het bezuiniging betreft in een lopend jaar, dan zal via een reguliere procedure van een begrotingswijziging de bezuiniging in desbetreffende begroting worden verwerkt. Indien een bezuiniging in toekomstige jaren betreft, kan dit verwerkt worden bij de eerstvolgende begrotingscyclus.

VERDERE INHOUDELIJK BIJDRAGEN

Binnen het samenwerkingsverband van de Stedendriehoek zijn veel inhoudelijke ontwikkelingen die consequenties in de zin van financiële voorinvesteringen vragen. Een voorbeeld hiervan is de A1-verbreding, die financieel gedragen wordt door regio, provincies en rijk. Dergelijke onderzoeken vragen substantiële bedragen die in de huidige begroting niet zijn meegenomen. De dekking voor dergelijke onderzoeken kan separaat door de individuele gemeenten worden geleverd of (deels) in de begroting van de Stedendriehoek worden meegenomen. Het voordeel van het eerste voorstel - bijdragen door individuele gemeenten - is dat de **regiobegroting niet wordt “opgeplust”**. Het nadeel is dat er verschillende geldstromen vanuit gemeenten ontstaan voor regionale projecten die niet transparant en lastig controleerbaar zijn en in de beleving wel voor de Stedendriehoek worden uitgegeven en daaraan worden toegeschreven. De regio heeft hier dan echter geen sturing op en kan geen afweging meer maken noch (financieel) rapporteren of verantwoording dragen. De functie van de begroting (gemeenteraden!) wordt hiermee uitgehouden. Met als uiterste consequentie dat de transparantie en het regionale draagvlak waar we met onze samenwerking voor gaan, verminderen.

Het voorstel is daarom zoveel mogelijk geldstromen met een regionaal karakter via de begroting van de Stedendriehoek te laten verlopen. Bepalend daarbij is de vraag wie subsidieontvanger is want dan ligt daar ook de verantwoording voor het resultaat. Uiteraard zal per project worden bekeken wat het beste past voor beheer, sturing en verantwoording. Indien de begroting, zoals boven aangegeven, in bepaalde ontwikkelingen niet voorziet, kan in overleg door middel van een begrotingswijziging hier in wel worden voorzien en de gemeenten worden gevraagd bij te dragen op basis van inwoneraantal.

Echter, daar waar gepast, zal per afzonderlijk project, waar sprake is van regionale geldstromen, er afspraken gemaakt worden over middelen, verantwoording en sturing en vanuit waar de regio wordt gevoerd.

VERPLICHTINGEN

Op de balans worden alleen de volgende verplichtingen opgenomen die voldoen aan de volgende 2 voorwaarden:

1. de prestatie is geleverd en
2. de factuur is nog niet ontvangen.

INKOOP

Er is meer aandacht gekomen voor inkoopprocedures en bijbehorende wetgeving. De regio maakt voor inkoop gebruik van de kennis bij de regiogemeenten. In de praktijk komt het erop neer dat de regio gemeente Apeldoorn volgt. De gemeenten in de (regio) Stedendriehoek werken samen in het Inkoopplatform Stedendriehoek. Vanwege de toenemende behoefte van ondernemers aan uniformering van (zowel beleids- als inhoudelijke) documenten van overheidsopdrachtgevers heeft het inkoopplatform het initiatief genomen om een inkoop- en aanbestedingsbeleid op te stellen met generieke bepalingen welke voor alle deelnemende gemeenten gelden (voorjaar 2018). De regio conformeert zich aan deze regels.

Bij een opdracht waar een vervolgoopdracht uit voort kan komen, kan het DB via een apart voorstel met degelijke onderbouwing beslissen om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels.

BTW

De regio maakt gebruik van de z.g. “doorschuifvariant”. Dat houdt in dat betaalde/ontvangen BTW wordt “doorgeschoven” naar de deelnemende gemeenten. De BTW vormt voor de regio zelf een kostenpost. Door middel van periodiek te verstrekken overzichten (momenteel 2x per jaar, verschijningsdata overzichten: zo rond 15 juli en 15 januari) wordt de gemeente op de hoogte gehouden van hun aandeel in deze “doorschuif-BTW”. Ingeval de regio een subsidie ontvangt waarbij BTW niet compensabel is, dan zal een DB-voorstel volgen om tot een voor de regio werkbare oplossing te komen.

UITVOERINGSOVEREENKOMSTEN

De regio gaat steeds vaker op een andere manier samenwerken met provincie en gemeenten. Dat vraagt ook een andere manier van bijdrage leveren aan de uitvoeringsovereenkomsten. En ook voor de BTW zijn specifieke afspraken op papier gezet. De regio verwijst naar de hiervoor speciaal opgestelde memo welke in het DB van 13 april 2017 is vastgesteld.

SUBSIDIES

De regio kan ontvanger zijn van subsidies waarvoor gemeenten als alleenstaande partij niet in aanmerking kan komen. De uitvoering van de projecten (waarvoor het subsidie ontvangen wordt) kan bij de regio liggen of ligt bij een derde partij: dat kan een ingehuurd bureau zijn of één of meerdere van de regiogemeenten. In dat laatste geval fungeert de regio in feite als kassier en ligt de primaire verantwoordingsplicht bij de uitvoerder.

Daar waar nodig, wordt een en ander met nadere afspraken vastgelegd. Ten aanzien van de accountantscontrole is dan een controleprotocol opgesteld. Het kan ook zijn dat via SiSa wordt gerapporteerd, daarvoor liggen de regels in de beschikking vast.

In de jaarrekening van de regio Stedendriehoek wordt uiteraard gerapporteerd over de feitelijke geldstromen. Ten aanzien van de subsidiestromen bekijkt de regio per project hoe een en ander wordt vorm gegeven in de administratie en wordt al dan niet een maatwerkvoorstel inzake de BTW voorgelegd aan het DB.

WIJZIGING SAMENSTELLING REGIONALE SAMENWERKING

Incidenteel kan de regio krijgen met een wijziging in de samenstelling van het samenwerkingsverband. Aangezien dit per situatie verschilt, zal er op dat moment uitgebreid bij alle aspecten worden stil gestaan.

PROCES/PROCEDURE VAN AANBIEDING BEGROTING EN REKENING/ADVIES

Vanuit het bureau Stedendriehoek wordt bij het opstellen van het jaarlijkse vergaderschema van het Dagelijks Bestuur en de regioraad en strategisch team gelijk aangegeven in welke vergaderingen de begroting c.q. de jaarrekening zullen worden behandeld. Op basis daarvan zal eveneens vanuit de Stedendriehoek tijdig initiatief worden ondernomen om vooraf ambtelijk en bestuurlijk advies in te winnen over de te behandelen stukken bij de financiële deskundigen/portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Daarbij worden de termijnen voor zienswijzen uiteraard meegenomen in de planning.

CONCLUSIE

In deze notitie is een aantal afspraken opgenomen waaraan de begrotingen van de Stedendriehoek tot en met 2022 moeten voldoen. Hiermee wordt helder voor alle betrokken partijen welke financiële afspraken liggen onder de begroting van de Stedendriehoek. De inhoudelijke ontwikkelingen kunnen middels het jaarlijkse Werkprogramma worden gevolgd.

